

**КЗВО «Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»
Відокремлений структурний підрозділ
«Фаховий музичний коледж»**

Циклова комісія «Теорія музики»

Завдання

**до самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти
з вибіркової навчальної дисципліни «МУЗИЧНІ РЕДАКТОРИ»**

Освітньо-професійний ступінь: Фаховий молодший бакалавр

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність: В5 Музичне мистецтво

Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

Дніпро – 2025

Розробник: Капітонова К. П. – докторка філософії (PhD), викладачка циклової комісії «Теорія музики»

Розглянуто та схвалено на засіданні ЦК «Теорія музики»

Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Голова ЦК «Теорія музики» Ірина ГОРЧАКОВА

Самостійна робота є формою навчання здобувача освіти, яка сприяє засвоєнню необхідних знань, опануванню необхідних знань та навичок. Також самостійна робота допомагає навчатися планомірно та систематично. Вона передбачає різноманітні форми праці.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ТА ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

<i>Назва теми, завдання</i>	<i>Усього годин</i>
Тема 1. Нотні редактори – помічник в становленні професійного музиканта.	2
Тема 2. Алгоритми введення висоти та ритму.	5
Тема 3. Ведення динаміки та штрихів.	5
Тема 4. Робота з співзвуччями та багатоголоссям.	15
Тема 5. Алгоритм набору партитури для різних складів виконавців.	30
Тема 6. Робота з партіями. Конвертація набраних партитур.	5
Тема 7. Спрощення набору нот з використанням навичок з музично-теоретичних дисциплін.	10
Тема 8. Створення аналітичної партитури.	10
Усього годин:	82

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Нотні редактори – помічник в становленні професійного музиканта.

1. Ознайомитися з різними нотними редакторами (MuseScore, Sibelius, Finale тощо).
2. Знайти та переглянути презентації або відеоогляди можливостей цих програм.
3. Порівняти інтерфейси, функціональні можливості та зручність роботи для користувача.
4. Підготувати короткий звіт (1–2 сторінки) з висновками: який нотний редактор найбільш підходить для потреб і чому.

Тема 2. Алгоритми введення висоти та ритму.

1. Ознайомитися з принципами введення висоти звуків та ритмічних значень у нотному редакторі.
2. Створити набір етюдів на основі одноголосних прикладів з простими ритмічними фігурами (наприклад, Й. С. Бах, Інвенції).
3. Практично відпрацювати введення нот із комп'ютерної клавіатури або MIDI-клавіатури.
4. Зберегти результати у форматі PDF та MUS/MXL для подальшого обговорення.

Тема 3. Ведення динаміки та штрихів.

1. Набрати мелодію двох українських народних пісень для голосу без супроводу («Ніч яка місячна», «Щедрик») у нотному редакторі, додати словесний текст.
2. Опрацювати динамічні відтінки, штрихи та фразування відповідно до музичного змісту.

Тема 4. Робота з співзвуччями та багатоголоссям.

1. Ознайомитися з технікою введення акордів і поліфонії.
2. Набрати нотний матеріал: Ф. Шопен, Прелюдія e-moll; «Щедрик» (обробка для фортепіано).
3. Проаналізувати засоби гармонічного мислення у вибраних творах.
4. Визначити труднощі при введенні багатоголосся та запропонувати шляхи їх подолання.

Тема 5. Алгоритм набору партитури для різних складів виконавців.

1. Ознайомитися з принципами створення партитури для ансамблю чи оркестру.
2. Набрати фрагменти: М. Леонтович, «Щедрик» (обробка для хору); Ф. Шуберт, квартет «Діва та смерть» (фрагмент).
3. Налаштувати структуру партитури (розташування партій, ключі, транспозиції).

Тема 6. Робота з партіями. Конвертація набраних партитур.

1. На основі самостійно набраної партитури А. Марчелло. Концерт для гобою з оркестром d-moll виконати:
 - розподіл партій за інструментами;
 - створення окремих партій для виконавців;
 - конвертацію у формати PDF, MIDI, MP3.

Тема 7. Спрощення набору нот з використанням навичок з музично-теоретичних дисциплін.

1. Набрати твір Л. Ейнауді «Una Mattina».
2. Провести аналіз структури: визначити повтори на рівні мотивів, фраз, розділів.
3. Оптимізувати набір, використовуючи копіювання, транспонування, позначення повторів (Da capo, Segno тощо).

4. Зробити висновок про роль теоретичних знань у підвищенні ефективності нотного набору.

Тема 8. Створення аналітичної партитури.

1. Обрати один твір: Й. С. Бах, Симфонії (на вибір), Й. С. Бах, ДТК, т.1 (фуга на вибір).
2. Створити аналітичну партитуру з кольоровим виділенням тематичних проведень, контрапунктів, гармонічних кадансів.
3. Підготувати короткий коментар до створеної аналітичної партитури

Критерії оцінювання знань і компетентностей

з навчальної дисципліни «Музичні редактори»:

«Зараховано» (A–E за шкалою ECTS) ставиться здобувачу освіти, який:

1. виконав робочу програму за результатами поточного контролю;
2. виконав блок самостійної роботи, що містить індивідуальні та творчі завдання зі створення партитур;
3. за підсумковим оцінюванням демонструє засвоєння матеріалу та володіє практичними навичками роботи з нотними редакторами на рівні від «відмінного» до «достатнього», а саме:
 - студент упевнено володіє алгоритмами введення висоти та ритму, може користуватися гарячими клавішами та меню для швидкої роботи;
 - здатен вводити динаміку, штрихи, словесний текст, коректно оформлювати партитури різного складу виконавців;
 - вміє створити й редагувати окремі партії, готувати їх до друку та експортувати у різні формати;
 - демонструє знання про функціональні можливості основних нотних редакторів та може обґрунтовано обирати програму для конкретних завдань;
 - здатен створити аналітичну партитуру, використовуючи додаткові графічні інструменти та плагіни.

«Не зараховано» (FX–F за шкалою ECTS) ставиться здобувачу освіти, який:

1. протягом семестру має 70% і більше не відпрацьованих заборгованостей від загальної кількості занять;
2. не володіє теоретичним матеріалом курсу та не може виконати практичні завдання, а саме:
 - не здатний створити навіть елементарний нотний приклад в обраному редакторі;
 - не вміє вводити основні параметри (тональність, розмір, темп, назву твору тощо);

- не може скористатися базовими функціями для зміни ритму, висоти, динаміки чи тексту;
- не розуміє різниці між основними нотними редакторами та їх призначенням;
- не здатний підготувати жодну партитуру чи партію до друку або експорту.

Рекомендована література

Основна

1. Бондаренко А. І. Сучасне музичне мистецтво і комп'ютерні програми : навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 284 с.
2. Маїк Л. Я. Аналіз програмного забезпечення для верстання нотних видань. Поліграфія і видавнича справа. 2021. № 2. С. 38–51.
3. Тормахова В. Інноваційні підходи у викладанні сольфеджіо для джазових та естрадних музикантів. *Слобожанські мистецькі студії : науковий журнал / Міністерство освіти і науки України, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка*. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2025. Вип. 1 (07). С. 120–125.
4. Цимбал К., Цимбал С. Information and communication technologies in the professional training of an instrumentalist student. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. (77/3). 2024, С. 288–295.

Додаткова

1. Бондаренко А. І., Шульгіна В. Д. . Музична інформатика : навч. посіб. К. : НАКККіМ, 2010. 190 с.
2. Бордюк О. Створення нотного тексту засобами програми Finale з дисципліни «Музична інформатика» : методичний посібник. К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 120 с.
3. Ван Ціхуей. Сучасні музично-комп'ютерні технології: суть, роль та значення в сучасній професійній музичній освіті. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2019. № 47. С. 9–16.
4. Варнавська Л. І. Комп'ютерні технології у музичній освіті. Музична освіта: філософський, мистецтвознавчий та педагогічний наголоси : монографія / ред. Н. А. Овчаренко, Я. В. Шрамка. Кривий Ріг : ФО-П Чернявський Д. О., 2018. С. 280–299.
5. Гуржій А. М., Гуревич Р. С., Коношевський Л. Л., Мультимедійні технології та засоби навчання : навчальний посібник; за ред. Академіка НАПН України Гуржія А. М. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2017. 556 с.
6. Золкін С. Музична акустика і сучасні музичні технології у викладанні учбової програми вузів для студентів творчих факультетів. *Молодий вчений*. 2017. № 11. С. 575–578.
7. Зуев, С. П. Музичні комп'ютерні технології : навчальний. Суми : Мрія, 2013. 170 с.

8. Матвійчук Б. Є. Використання музичного програмного забезпечення в професійній діяльності вчителя музичного мистецтва. *ScienceRise. Pedagogical Education*. 2015. № 10 (5). С. 67–71.
9. Мирошниченко В. О. Використання сучасних інформаційних технологій: формування мультимедійної компетентності: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2015. 296 с.
10. Стукаленко З. М. Методичні рекомендації до програми «Sibelius 6» Кіровоград, 2015. 60 с.
11. Стукаленко З. М. Формування професійної толерантності майбутнього вчителя музичного мистецтва в умовах інформатизації музичної освіти. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. Вип. 139. С. 242–245.
12. Теряєва Л. Застосування музичних інформаційних технологій при вивченні навчальної дисципліни «хорове диригування». *Освітологічний дискурс*. 2019. № 1–2. С. 272–285.

Інформаційні ресурси

1. Musescore studio. URL : <https://musescore.org/uk> (дата звернення : 21.08.25).
2. Дніпропетровська державна обласна універсальна наукова бібліотека. URL : <http://www.libr.dp.ua/> (дата звернення : 21.08.25).
3. Національна бібліотека України ім. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення : 21.08.25).
4. Народна бібліотека України. URL : <http://www.biglib.com.ua/> (дата звернення : 21.08.25).
5. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. URL : <https://dspace.udpu.edu.ua> (дата звернення : 22.08.25).
6. Харківська музично-театральна бібліотека. URL : <http://www.artlib.iatp.org.ua> (дата звернення : 19.08.25).
7. Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського. URL : <https://repo.num.kharkiv.ua/handle/num/37> (дата звернення : 23.08.25).